

12. „Liczenie Liści”, cz. 1, Czarnowiec (zdjęcia)

Category: NEWS,Wydarzenia,wypoczynek

written by Marek | 17 listopada 2025

Dwunasta edycja Spaceru Leśnego „Liczenie Liści” zorganizowana w niedzielę 16 listopada 2025 r. odbiegła standardami od wszystkich dotychczasowych.

Po raz kolejny spacerowicze nie znali przebiegu trasy – to już od lat standard. Tuż przed wymarszem wszyscy otrzymali mapki poglądowe, w którym kierunku idziemy.

Niektórzy uczestnicy po otrzymaniu mapki, natychmiast wychwycili, że w tym roku trasą spaceru nie jest jak zawsze (standardowo) pętla, ale przemarsz z punktu A do punktu B (bez powrotu do Czarnowca).

Pogoda to podstawa

Nie ma złej pogody, są tylko źle ubrani uczestnicy.

Zapowiedzi wieczorne w mediach i alerty RCB docierające na nasze telefony, nie napajały optymizmem.

Już z samego rana, gdy na zewnątrz, na słupku rtęci „0”, a z nieba „mżymżawka” to można było przypuszczać, że na mecie uczestnicy będą mieli możliwość poprosić o trzy dokładki bigosu. □

Niestety, stali uczestnicy, zaprawieni chodźlarze, spacerowicze, kijkarze NW nie odpuszczają i przybywają w okolicę Świetlicy Wiejskiej.

Okazuje się, że mżymżawka nie przeszkadza zbytnio i na dodatek wszyscy przybywają uśmiechnięci. □

Także na mecie, nici z dokładek bigosu haha.

Parę komunikatów od Organizatora, krótkie opowieści o historii spacerów. Mały upominek dla zasłużonego uczestnika, który przybył już na start po raz jedenasty.

12. Spacer Leśny „Liczenie Liści”

1. 2014.11.09 – Przysań
2. 2015.11.15 – Lelis
3. 2016.11.13 – Dąbrówka
4. 2017.11.12 – Przysań
5. 2018.11.18 – Czarnowiec
6. 2019.11.17 – Czarnowiec
7. 2020.11.15 – Czarnowiec
8. 2021.11.14 – Czarnowiec
9. 2022.11.13 – Czarnowiec
10. 2023.11.12 – Czarnowiec – Tobolice – Czarnowiec
11. 2024.11.17 – Czarnowiec – Daniszewo – Rzekuń – Czarnowiec
12. 2025.11.16 – Czarnowiec – Borawe – Kamianka

[Historyczne galerie zdjęć - >](#)

Dlaczego wybraliśmy na spacer dzień 16 listopada?

Wydarzenia historyczne w tym dniu

- **1794:** Zakończyła się Insurekcja Kościuszkowska; oddziały powstańcze rozwiązały się pod Radoszycami, a resztki wojsk skapitulowały.
- **1848:** W Londynie odbył się ostatni publiczny koncert **Fryderyka Chopina**, który zagrał na rzecz polskich emigrantów.
- **1903:** W Warszawie założono pierwszą **centrałę telefoniczną**.
- **1918:** Wysłano depezę ogłaszającą powstanie Niepodległego Państwa Polskiego. **Telegram Józefa Piłsudskiego**, adresowany do przywódców państw.
- **1940:** Niemcy ostatecznie odizolowały obszar **warszawskiego getta**, odcinając je od reszty miasta. Na obszarze 307 ha znalazło się około 400 tys. Żydów.
- **1945:** Powstała Organizacja Narodów Zjednoczonych (**UNESCO**).

- **1955:** Po raz pierwszy został wyemitowany magazyn Polskiego Radia „**Z kraju i ze świata**„.
- **1989:** W Warszawie zdemontowano zaprojektowany przez Zbigniewa Dunajewskiego w 1951 r. **pomnik Feliksa Dzierżyńskiego**.
- **1991:** W Chinach rozpoczęły się **I Mistrzostwa Świata w piłce nożnej kobiet**.
- **2007:** Został zaprzysiężony **rząd Donalda Tuska**.
- **2015:** Został zaprzysiężony **rząd Beaty Szydło**.
- **1918:** Proklamowano Republikę **Węgierską**.

Inne wydarzenia i święta

Międzynarodowy Dzień Tolerancji: Dzień ustanowiony przez ONZ w celu promowania zrozumienia, akceptacji różnorodności i budowania społeczeństw opartych na szacunku.

Światowy Dzień Rzucania Palenia: Święto organizowane m.in. mające na celu zachęcenie do rzucenia nałogu nikotynowego.

Przystanek „0”

Świetlica w Czarnowcu.

Budynek został pobudowany w czynie społecznym przez Mieszkańców Czarnowca w latach 1972-1978 XX wieku. Tak jak do dziś, przy budynku pracowała wybrana (aktywna) grupa mieszkańców. Budynek wznosili: murarz Lisek z Rzekunia, Mieczysław Baćlawski, Mirosław Glinka, Lesław Kupis, Eugeniusz Łepicki, Stanisław Mierzejewski, Zbigniew Sobol, Michał Wróblewski. Pokrycie dachowe wykonywał mistrz Dębek z Kadzidła. W latach 80-tych i 90-tych XX wieku odbywały się bardzo często potańcówki zwane „wichurami”. Można było podczas trwania zabawy zakupić wino i piwo. Budynek stał długie lata, zapomniany aż 31.08.2013 r. otwarto go ponownie po generalnym remoncie dzięki staraniom wójta gminy Rzekuń Stanisława Godziny.

„O początkach czarnowieckiej świetlicy wiejskiej dowiadujemy się m.in. z pożegnalnego przemówienia Marka Karczewskiego wygłoszonego na pogrzebie mieszkańca Czarnowca Eugeniusza Łepickiego. „Gdy w połowie lat siedemdziesiątych rozpoczęto budowę Świetlicy w Czarnowcu Gieniek miał 20 lat. Razem z młodymi kolegami, z Czarnowca Zbyszkim Sobolem i innymi, pilotowali, pomagali, angażowali się aby jak najszybciej powstał ten budynek. Aby społeczność wiejska miała schronienie nad głową i aby

młodzież taka jak On miała gdzie potańczyć na wiejskiej potańcówce. Budowa wlokła się latami, bo wciąż brakowało funduszy ale już w latach 80-tych okoliczna młodzież mogła potańczyć na świeżo wylanej posadzce, na tak zwanych 'wichurach'".

Takie były początki świetlicy. W drugiej dekadzie XX wieku świetlica została przebudowana i unowocześniona. Niestety inwestor zaplanował i wyciął wiekową sosnę, która była symbolem Czarnowca. W zasadzie mogłaby być pomnikiem przyrody, bo jej wiek był szacowany na 150-200 lat. Czarnowiecka sosna na ochronę przyrodniczą się nie załapała. Niewielka to rekompensata, ale może za dwieście lat będzie widać efekty. Wiosną 2022 roku został przed świetlicą zasadzony dąb przyjaźni mieszkańców Czarnowca."

Jacek Pawłowski

„Prawie 200. letnia sosna została wycięta dokładnie dnia 4 stycznia 2012 roku na zlecenie wójta gminy Rzekuń Stanisława Godziny. O wycięcie sosny wnioskujeła ówczesna sołtyska Czarnowca Wiesława Milewska. Członek Rady Sołeckiej Marek Karczewski odmówił podpisania wniosku o likwidacji sosny. Wyciął ją mieszkaniec Laskowca."

Marek Karczewski

[O sośnie - >](#)

[O świetlicy - >](#)

Przystanek „1”

Jeden z „najbardziej interesujących zabytków archeologicznych w skali kraju”

„Może to i przesada, bo kudy Czarnowcowi do słynnej na cały świat megalitycznej budowli w angielskim hrabstwie Witshire. Warto jednak przypomnieć, że w języku staroangielskim ‘stonehenge’ oznacza tyle co ‘kamienny krąg’. W tym więc znaczeniu, przypominamy, że w administracyjnych granicach wioski, niedaleko szosy goworowskiej znajduje się kamienny krąg, który może mieć nawet dwa tysiące lat!

Jak na bezmiar czasu, który dzieli współczesność od powstania tego kręgu, śmiało można rzec, że został on dopiero co odkryty. W 1992 roku Antoni Smoliński i Sławomir Żółkowski przeprowadzili w Lesie Czarnowieckim “ratownicze badania wykopaliskowe”. Kontynuowali je w roku 1996.

Takie znaleziska rozpalają wyobraźnię – zdolność, która jest właściwa tylko człowiekowi. Archeolodzy kopiący w Czarnowcu musieli wprowadzić w swoich sprawozdaniach opierać się na materialnych dowodach, zdobytych metodą naukową i poddanych krytyce wedle naukowej metodologii.

My wyobraźmy sobie natomiast puszcę porastającą naszą wioskę, a w puszczy pradawną osadę, ludzi odzianych w skóry i futra. Mężczyzn

wracających z polowania z dzidami i trofeami. Kobiety warzące jakąś strawę ze zbóż, mleka, może jakichś leśnych owoców. Odgłosy zwierząt, popiskiwanie dzieci...

Ludzie rodzą się, żyją i umierają. To, co 26 lat temu archeolodzy odkopali w Czarnowcu było najprawdopodobniej miejscem pozbywania się zwłok zmarłych. Czarnowieckie stanowisko archeologiczne opisywane jest w fachowej literaturze jako wykopalisko, w którym znaleziono ślady kultury wielbarskiej i kultury przeworskiej,

W kulturze wielbarskiej (epoka żelaza, wpływy Gotów) zwłoki zmarłych albo palono, albo owinięte w całun zakopywano w ziemi. Ciałopalenie odbywało się w kamiennym kręgu wyłożonym również kamiennym brukiem, co być może wynika z jakiegoś pogańskiego obrzędu, a niewykluczone, że miało też funkcjonalne znaczenie – chodziło o to, żeby od ciałopalenia nie zajął się las albo osada.

W kulturze przeworskiej zaś (ukształtowanej przez Wenedów w epoce żelaza) również stosowano dwa rodzaje pozbywania się zwłok zmarłych – palenie albo zakopywanie. Przy czym zakopywanie występowało znacznie częściej, a zmarłych w wycieczkę na tamten świat wyposażano w różne przedmioty codziennego użytku.

Obie kultury – wielbarska i przeworska nie były ściśle od siebie oddzielone, zarówno w czasie, jak i w przestrzeni. Często przenikały się.

Trochę więcej na temat czarnowieckiego wykopaliska można wyczytać w pracy Małgorzaty Balcerzak "Zarys pradziejów ziem położonych między Narwią a Orzem"

Jacek Pawłowski

[O kamiennym kręgu - >](#)

Przekraczamy granicę wsi Borawe...

Ciąg dalszy, w części drugiej „12. „Liczenie Liści”, cz. 2, Borawe...

2025.11.16 Czarnowiec.pl (KCh)

2025.11.16 Czarnowiec.pl (MK)

Sponsorzy/Partnerzy

CZARNOWIEC.PL

Marek Karczewski

CZARNOWIEC.PL

CZARNOWIEC.PL

**MOJA
OSTROŁĘKA**

CZARNOWIEC.PL

CZARNOWIEC.PL

nieruchomości
ALEKSANDROWICZ

CZARNOWIEC.PL

CZARNOWIEC.PL

Zdjęcia w artykule: Marek Karczewski, Krzysztof Chojnowski, Grzegorz Lendzioszek, moja-ostroleka.pl

Czarnowiec, 17.11.2025 r., Marek Karczewski